

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/czasopisma/popularnonaukowe-1/biuletyn-ipn/143335,Biuletyn-IPN-nr-52021-Dzialania-bezpieki.html>
27.02.2026, 17:50

„Biuletyn IPN” nr 5/2021 – Działania bezpieczeństwa

[Czasopisma](#)

Do pobrania:

[SPIS TREŚCI – „Biuletyn IPN” nr 5/2021 \(pdf, 952.32 KB\)](#)

[„Biuletyn IPN” nr 5/2021 – Działania bezpieczeństwa \(pdf, 45.87 MB\)](#)

Opis

Bezpieczeństwo – słowo, które wbrew swemu znaczeniu przez kilkadziesiąt lat systemu komunistycznego w Polsce brzmiało złowrogo. Kojarzyło się bowiem nieuchronnie z okrytym złą sławą Urzędem Bezpieczeństwa, a potem Służbą Bezpieczeństwa. Dlatego, żeby nie zmylić zwłaszcza młodszych Czytelników, w tytule numeru użyliśmy sformułowania „Działania bezpieczeństwa”.

Głównym tematem numeru są działania Służby Bezpieczeństwa wobec różnych środowisk – od tropienia imperialistycznych szpiegów, włamania do Konsulatu, po uprzykrzanie życia zwykłym szarym obywatelom przypadkowo zaplątanym w machinę bezpieczeństwa. Dziś trudno sobie nawet wyobrazić, jak niebezpiecznie żyło się w kraju, w którym aparat represji rozwijał wielką sieć donosicieli, zakładał podsłuchy telefoniczne, kontrolował korespondencję, a wszystko po to, żeby chronić komunistyczne władze przed realnymi i wyimaginowanymi zagrożeniami. Żeby sprawdzić, czy obywatele nie knują czegoś przeciw władzy.

W numerze poruszamy też inne tematy związane z przypadającymi w maju rocznicami. Przypominamy plebiscyt i III Powstanie Śląskie, żałobną manifestację pierwszomajową w Szczecinie po masakrze w Grudniu '70, śmierć i królewski pogrzeb kardynała Stefana Wyszyńskiego, nowe tropy dotyczące zamachu na papieża Jana Pawła II.

Do „Biuletynu IPN” dołączyliśmy dodatek muzyczny – płytę Andrzeja Kołakowskiego *Dziedzictwo*.

[„Biuletyn IPN” jest dostępny również w prenumeracie.](#)

SPIS TREŚCI

- Filip Musiał – Donos i podsłuch. Narzędzia działań bezpieczeństwa
- Paweł Skubisz – SB kontra CIA. Służba Bezpieczeństwa wobec szpiegowskiej działalności Bogdana Walewskiego
- Robert Klementowski – Pod parasolem bezpieczeństwa. Gospodarka PRL po odwilży
- Marcin Kapusta – Harcerze pod obserwacją, harcówka na podsłuchu
- Patryk Pleskot – Wedrzeć się do konsulatu USA
- Monika Komaniecka-Lyp – Zdradzili bezpieczeńkę, dosięgła ich zemsta
- Robert Ciupa – „Specjalista”, czyli bezpieczeńka w oparach absurdu
- Daniel Wicenty – Nielegalne biznesy SB
- Adam Dziurok – Służba Bezpieczeństwa a sumienie kapłańskie

Sylwetki

- Ks. Jarosław Wąsowicz SDB – Ksiądz, który zakpił z Wydziału ds. Wyznań. Salezjanin ks. Michał Winiarz (1911–1988)

Komentarze historyczne

- Mirosław Węcki – Plebiscyt i III Powstanie Śląskie 1921 roku
- Katarzyna Rembacka – Żałobna manifestacja. 1 maja 1971 roku w Szczecinie
- [Grzegorz Polak – Pogrzeb niekoronowanego króla Polski. 40. rocznica śmierci kard. Stefana Wyszyńskiego](#)
- [Andrzej Grajewski – Nowe tropy. W 40. rocznicę zamachu na Jana Pawła II](#)
- Tomasz A. Żak – Sztuka teatru jako nauczycielka historii

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)